

OBSAH

Slovo úvodem	7
I. Od historické vlastivědy ke kulturním dějinám a mikrohistorii	
Antonín Norbert Vlasák. Duchovní otec historického místopisu českých okresů	13
Antonín Norbert Vlasák. K otázce pojetí dějin v jeho díle	26
František Augustín Slavík. Zakladatelská osobnost moderní historické vlastivědy	30
Michal Navrátil. Historie ve znamení žurnalistiky	60
Jiří Tywoniak. Historik, archivář a organizátor vlastivědné práce	77
Josef Petráň. Učitel tří generací historiků	130
Josef Petráň. Historik Bílé hory mezi postižitelnou minulostí a dějinným mýtem	188
Eva Procházková. Moderní archivářka mezi regionem a obecnou historiografií	194
II. Historici doma	
1. Předchůdci	
František Palacký. Zakladatel moderního českého bádání o raném novověku	211
Antonín Gindely. Vzestup a pád <i>Sněmů českých</i>	220
Zikmund Winter. Historik předbělohorských českých měst	229
Jaroslav Goll a jeho žáci. Výzkum raného novověku ve stínu zakladatelů Českého časopisu historického	240
Josef Pekař. Soudce předbělohorského patriotismu	247
Josef Šusta. Třeboňský genius loci	259

Otakar Odložilík.	
Otázka exilu jako historikovo dilema	263
Zdeněk Kalista.	
Pokus o syntézu předbělohorských českých dějin	275
2. Současníci	
Jaroslav Charvát.	
Historik mezi „mocí“ a „slušností“	287
Josef Macek.	
Tři letmá setkání s historikem velkého stylu	295
Josef Janáček.	
Historik předbělohorské a bělohorské doby	299
Jaroslav Mezník.	
Medievista ve víru soudobých dějin	309
Jaroslav Mezník.	
<i>Gentleman and outstanding historian</i>	319
Josef Válka.	
Historik mezi vědou a učitelským posláním	323
Jaroslava Pešková.	
Historička filozofie a filozofka dějin	330
Ivan Hlaváček.	
Učenec a učitel obávaný i oblíbený	336
František Šmahel.	
Kontinuita díla v diskontinuitě doby	342
František Šmahel.	
Pohled do dílny historikovy	349
František Šmahel.	
Obnovitel Českého časopisu historického	352
Antonín Verbík.	
Muž, který miloval smolné knihy	354
Eduard Šimek.	
Historik české měny a mincovnictví	357
Stanislav Polák.	
Cesta od regionální historie k životopisu T. G. Masaryka	363
Noemi Rejchrtová.	
Historička eschatologické naděje	376

Lydia Petraňová. Etnoložka historického ražení a organizátorka české vědy	389
Jindřich Francek. Dějepisec české kriminality	395

III. Historici ve světě

1. Středoevropští sousedé

Ferdinand Seibt. Historik, bohemista a zastánce porozumění	405
Werner Korthaase. Cesta politologa ke kmenologii	411
Volker Press. Německý badatel o raném novověku a přítel českých historiků	420
Winfried Eberhard. Historik české reformace a stavovství	439
Jan Seredyka. Historik polského parlamentarismu	447
Marceli Kosman. Dějepisec inspirovaný Sienkiewiczem	451
István György Tóth. Maďarský a evropský historik raného novověku	459

2. Hlasy z jihu a východu

Francé Stelě. Historik slovinského umění	469
Milko Kos. Představitel slovinské medievistiky	472
Oton Berkopec. Jižanský temperament v pražském literárním salónu	476
Ivan Dorovský. Vklad do nové formulace česko-jihoslovanských vztahů na sklonku 20. století	489
Ivan Dorovský. O zakotvenosti v české kultuře	498
Jiřina Staňová. Archivářka s dvoji vlastí	503
Georgij Pavlovič Mel'nikov. Ruský historik českých dějin	506

3. Bohemisté v angloamerickém světě

Robert J. W. Evans. Britský bohemista světového jména	515
Radomír Václav Luža. Vlastenec v exilu	520
Stanley Bisguier Winters. Česká historie jako vášně	526
Hugh LeCaine Agnew. Americký historik, který si zvolil české dějiny	531

IV. Rozmluvy přes hranice zemí a kontinentů

1. Tázání zahraničních historiků

1990 – Německo – Gottfried Schramm a Joachim Bahlcke <i>České dějiny očima dvou německých historiků</i>	541
1990 – Nizozemí – Nicolette Moutová <i>České dějiny mě stále přitahují</i>	546
1991 – Německo – Volker Press <i>České dějiny vždy byly součástí středoevropské historie</i>	551
1991 – Velká Británie – Robert J. W. Evans <i>České dějiny nabývají smyslu ve středoevropských souvislostech</i>	557
1992 – Rusko – Georgij Pavlovič Mel'nikov <i>České dějiny se odehrávají mezi Východem a Západem</i>	562
1992 – Polsko – Henryk Gmiterek <i>České a polské dějiny ve vzájemném doteku</i>	568
1992 – Německo – Winfried Eberhard <i>České dějiny patří do širokých evropských souvislostí</i>	574
1996 – Japonsko – Hideto Satsuma <i>České a evropské dějiny pohledem japonského historika</i>	582
1997 – Slovinsko – Janez Cvirn <i>Malý národ a jeho dějepiscectví</i>	587
2000 – Norsko – Ladislav Řezníček <i>Stavba mostů mezi národy aneb o stýkání severu, středu a jihu Evropy</i>	592
2003 – USA – Hugh L. Agnew <i>Putování za českými a středoevropskými dějinami</i>	597
2004 – USA – Radomír V. Luža <i>Česká exilová historiografie a naše nedávná minulost v pohledu zblízka i z druhé strany Atlantiku</i>	607

2005 – Francie – Zdeněk Müller <i>Soudobé dějiny, naše minulé osudy a nová historiografie v česko-francouzském pohledu</i>	623
2. Odpovídání zahraničním historikům	
<i>Americko-český rozhovor o historiografii a životě historiků</i> (Stanley a Zdenka Wintersovi se v září 2001 ptají Jaroslav Pánka)	659
<i>O Čěších a Němcích v dějinách a přítomnosti (Rozhovor na mostě)</i> (Jaroslav Pánek Hansi Lembergovi, spolupředsedovi Česko-německé komise historiků, z Prahy do Marburku, 21.-26. května 2002)	680
3. Historik mezi domovem a světem	
<i>Historikův interpretační klíč mezi matematikou a dějinami aneb Od pátrání po zaniklé osadě k organizaci světových kongresů</i> (Rozhovor Jaroslava Pánka s Petrem Vorlem z přelomu června a července 2013)	697
V. Historians from Home and Abroad (Summary)	733
Seznam ilustrací	737
Poděkování	745
Seznam zkratk	747
Rejstřík osobních jmen	751
Rejstřík zeměpisných názvů	771
Obsah	787
Contents	793